

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก

Chiang Mai University

คำถามส่วนหนึ่งที่ใช้ในการศึกษา

- 1.วัฒนธรรมเก่าของไทยลือบางอย่างของชุมชนบ้านลวงเหนือเช่นการจับคร่าวลือ , ซอลือ , คำอู้ บ่าวสาวลือ ในบ้านลวงเหนือหายไปตั้งแต่เมื่อใด
- 2.กำนันหรือผู้นำชุมชนทุกคนทำหน้าที่อะไรบ้างในระบบเหมืองฝาย
- 3.เจ้าอาวาสในแต่ละสมัยคือใครบ้าง – เป็นคนกลุ่มใดของชุมชน – สัมพันธ์กับผู้นำชุมชนอย่างไรมีส่วนในการควบคุม – แนะนำผู้นำชุมชนอย่างไรบ้าง
- 5.มีชาวบ้านเคยถูกเสื่อบ้านลงโทษบ้างไหม (โคนอะไร – ทำผิดอะไร)
- 6.ลูกกฎหมายประจำศก เล่ม 18 อ้างอิงหน้า 60 – คำราชาการ 4 บาท / ภาษี 4 บาท
- 7.การตีฆางกลาง เพื่อแจ้งว่าว้าวาย , การตีกลองเพื่อเรียกคนมาทำงาน , การตีกระหลกเพื่อแจ้งว่ามีเหตุร้าย , การเคาะเกราะเพื่อเรียกประชุมแจ้งข่าวสาร การตีสัญญาณเกณฑ์แรงงานเหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งเพียงใด (อย่งใดเกิดมาก - น้อย)
- 8.อนามัยเกิดขึ้นเมื่อใด
- 9.วันสำคัญทางศาสนาวันใดที่บ้านที่ชาวบ้าน (ทั้งถิ่น) เป็นผู้กำหนดเอง วันใดบ้านที่ ส่วนกลางเป็นผู้กำหนด
- 10.กำนันแต่ละคนได้ประโยชน์อะไรบ้าง(เช่นการเข้าถึงทรัพยากร)เมื่อได้เป็นกำนัน ทำไมอยากเป็น
- 11.หาตัวเลขหนี้สิน ธ.ก.ส. ของชุมชนในช่วงหลังการก่อตั้งถึงปัจจุบัน
- 12.มีชาวบ้านสูญเสียจากการกู้เงินธ.ก.ส หรือไม่ , ดูพัฒนาการการกู้เงิน เช่น ในอดีตนิยมแหล่งเงิน กู้ไต่บ้าง ในสัดส่วนเท่าใด ทำไมนิยม หรือเลิกนิยมเพราะอะไร , สาเหตุของการกู้เงิน
- 13.ธ.ก.ส ตั้งในคอยสะเกิดเมื่อใด

- 14.ร.ก.ส. เพื่ออะไร โดยใคร ก่อตั้งในคอยสะเกิดเมื่อใด การกู้ยืมอยู่ในรูปแบบเงิน
เพียงอย่างเดียวหรือมีการให้กู้ในรูปแบบอื่นด้วย ชาวบ้านเริ่มยอมรับเงินกู้ในระบบดังกล่าวเมื่อ
ใด การเกิดขึ้นของ ร.ก.ส. ส่งผลให้การกู้เงินในระบบเดิมไม่ได้รับความนิยมหรือไม่
- 15.มีนักวิชาการวิจารณ์ว่า ร.ก.ส. สนับสนุนแต่การเกษตรเชิงพาณิชย์แต่ไม่สนับสนุนการเกษตร
เพื่อบริโภคเป็นหลัก – สนับสนุนทุนนิยมการเกษตรภายนอกเช่น CP ร.ก.ส คอยสะเกิดเป็นเช่น
นั้นหรือไม่พิจารณาจากเงื่อนไขการให้กู้ – การเลี้ยงไก่CP มีการจัดหาเงินกู้จากร.ก.สหรือไม่
และชาวบ้าน มีทัศนคติอย่างไรกับร.ก.ส.
- 16.หารายละเอียด กรมพัฒนาชุมชนที่ดูแล กลุ่มแม่บ้าน ออมทรัพย์ และศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ตั้งเมื่อใด
วัตถุประสงค์คือ เข้าดูชุมชนเมื่อใด ชาวบ้านคิดอย่างไรต่อองค์กรดังกล่าว
- 17.ร.ก.ส. เพื่ออะไร โดยใคร ก่อตั้งในคอยสะเกิดเมื่อใด การกู้ยืมอยู่ในรูปแบบเงิน
เพียงอย่างเดียวหรือมีการให้กู้ในรูปแบบอื่นด้วย ชาวบ้านเริ่มยอมรับเงินกู้ในระบบดังกล่าวเมื่อ
ใด การเกิดขึ้นของ ร.ก.ส. ส่งผลให้การกู้เงินในระบบเดิมไม่ได้รับความนิยมหรือไม่
- 18.มีนักวิชาการวิจารณ์ว่า ร.ก.ส. สนับสนุนแต่การเกษตรเชิงพาณิชย์แต่ไม่สนับสนุนการเกษตร
เพื่อบริโภคเป็นหลัก – สนับสนุนทุนนิยมการเกษตรภายนอกเช่น CP ร.ก.ส คอยสะเกิดเป็นเช่น
นั้นหรือไม่พิจารณาจากเงื่อนไขการให้กู้ – การเลี้ยงไก่CP มีการจัดหาเงินกู้จากร.ก.สหรือไม่
และชาวบ้าน มีทัศนคติอย่างไรกับร.ก.ส.
- 19.หารายละเอียด กรมพัฒนาชุมชนที่ดูแล กลุ่มแม่บ้าน ออมทรัพย์ และศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ตั้งเมื่อใด
วัตถุประสงค์คือ เข้าดูชุมชนเมื่อใด ชาวบ้านคิดอย่างไรต่อองค์กรดังกล่าว
- 20.ชาวบ้านกลุ่มใดที่ชอบกำนันทองดี ชาวบ้านกลุ่มใดที่ชอบกำนันบุญทอง ชาวบ้านกลุ่มใดที่ชอบ
กำนันประคิษฐ์ , กลุ่มใดไม่ชอบ เพราะอะไร ใครได้ประโยชน์บ้างกับการขึ้นมามีอำนาจของ
กำนันทั้ง 3 คน
- 21.อำนาจหน้าที่ และบทบาทของผู้นำชุมชนเปลี่ยน ไปอย่างไรบ้างในแต่ละช่วง – บทบาทใดบ้างที่
หายไป – เพิ่มขึ้นเพราะเหตุใด

- 22.บทบาทของกำนันทองดี กำนันบุญทอง และกำนันประดิษฐ์ต่อการพัฒนา – ปกครองชุมชน
- 23.พัฒนาการของการออกทำงานนอกชุมชน
- 24.ผู้นำมีบทบาทอย่างไรบ้างต่อการปรับตัวของชุมชนเช่นการปรับตัวทางการเกษตร ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด (ศึกษาเป็นพัฒนาการ)
- 25.ผู้นำมีอำนาจในการต่อรองกับอำนาจรัฐและทุนหรือไม่ (ศึกษาเป็นพัฒนาการ)
- 26.ความเป็นไทถือสำคัญต่อชุมชนอย่างไรบ้าง, ช่วยชุมชนได้อย่างไรบ้างมีผลต่อชุมชนอย่างไร
- 27.ชาวบ้านคิดว่าการพัฒนาถนนมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- 28.พัฒนาการคุณภาพชีวิตของชุมชนเป็นอย่างไรบ้าง
29. ผลการเลือกตั้งครั้งที่ผ่าน ๆ มาของชุมชน – เลือกพรรคใด ใคร
- 30.กำนันประดิษฐ์ กำนันบุญทองและกำนันทองดีมีบทบาทต่อการผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนหรือพัฒนาชุมชนอย่างไรบ้าง
- 31.แนวทางการพัฒนาชุมชนของกำนันแต่ละท่านเป็นอย่างไร เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาของรัฐทุกประการหรือไม่
- 32.พัฒนาการบทบาทองค์กรชุมชน
- 33.กำนันประดิษฐ์สนิทสนมกับบริษัทต่างๆ ได้อย่างไร
- 34.NGO เคยเข้ามาชุมชนบ้างหรือไม่
- 35.กำนันทิพย์ อุปถัมภ์ชาวบ้านในชุมชนอย่างไรบ้าง
- 36.พี่น้องแคว้นดืบที่ย้ายไปอยู่เมืองพร้าวเคยค้าขายบ้างหรือไม่

37. นอกจากญาติพี่น้องแล้ว แคว้นคืบเคยช่วยเหลือใครหรือไม่
38. เหตุใดเจ้าคุณนพีพิศาลคุณ (มหาปิง) ต้องสีกจากการเป็นพระ
39. นอกจากการเปลี่ยนนิกายแล้ว มหาปิงช่วยชุมชนในเรื่องอื่นๆบ้างหรือไม่
40. พระอุโบสถหลังเก่าที่ยังคงมีอยู่นี้ ใครเป็นผู้สร้าง หรือเป็นผู้นำในการสร้าง (เจ้าคุณนพีศรี-แคว้นคืบมีส่วนหรือไม่)
41. ชาวบ้านที่ลวงเหนือเดือดร้อนกับการจัดเก็บค่าศึกษาพลีบ้างไหม
42. เจ้าคณะตำบลหรือเจ้าคณะอำเภอต้องเป็นพระฝ่ายธรรมยุคนิกายเท่านั้นหรือไม่
43. ใครบ้างที่ร่วมกองการวาลว้าวต่างของกำนันทิพย์ (กำนันเป็นผู้นำกองการวาลหรือไม่) - การค้าว้าวต่างทำให้ได้ประสพการณ์อะไรบ้างที่เอื้อต่อการเป็นผู้นำ
44. ในช่วงเศรษฐกิจแบบพอเพียง ชาวบ้านลวงเหนือยังคงต้องการอะไรจากภายนอก
45. กำนันทิพย์มีบทบาทในการปกครองชุมชนที่โดดเด่นอย่างไรบ้าง
46. เพราะเหตุใดชุมชนบ้านลวงเหนือจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาแผนใหม่
47. หารายละเอียดของเจ้าคุณนพีศรีสารคุณ
48. ชาวบ้านจะไปหากำนันทิพย์ต่อเมื่อมีปัญหาใดบ้าง
49. งามประวัติของกำนันทิพย์ (แคว้นคืบ) มาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
50. งามประวัติของพี่น้องสาม เรื่องอาชีพเสริม ในช่วงที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน , บุตรชายค้าว้าวต่างต่อหรือไม่ , เรื่องญาติพี่น้อง , ความสัมพันธ์กับราชการ , ความสัมพันธ์กับชาวบ้านกลุ่มต่างๆ , ผลงานที่มีต่อชุมชนและรัฐ , เคยออกจับโจรหรือขโมยหรือไม่ , สัมพันธ์กับกำนันอย่างไร

51. การครอบครองฝ่ายเดิมของเจ้าราชภาคนัยก่อนปี 2489 ชาวบ้านเคียดรื้อนหรือไม่เช่นต้องจ่ายค่าน้ำให้เจ้าหรือไม่ บทบาทอื่นของเจ้าราชภาคนัยที่มีต่อชุมชนมีบ้างหรือไม่
52. พ่อจรัส วรรณผิน (สามีแม่ต๋นคำบุตรสาวพี่น้องสาม) เข้ารับราชการปีใดตำแหน่งใด เป็นปลัดอำเภอคอยสะเก็ดปีไหน และปลัดอำเภอเมืองปีไหน เสียชีวิตเมื่อใด เคยทำงานร่วมกับพี่น้องสามในคืนใดบ้านทั้งในและนอกราชการ
53. พี่น้องสามปลูกยาสูบบ้างหรือไม่ ถ้ามีเริ่มช่วงใด หยุดช่วงใด สัมพันธ์กับพ่อสิงห์แก้ว เจริญทรัพย์ (เจ้าของโรงบ่ม) บ้างหรือไม่อย่างไร
54. พี่น้องสามมีส่วนร่วมในการเกณฑ์แรงงานหรือจัดเสบียงอุดหนุนราชการทหารช่วงสงครามโลกบ้างหรือไม่อย่างไร
55. การปลูกถั่วเหลืองหลังปี 2490 ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแก่ชุมชนอย่างไรบ้าง
56. เกษตรพุทธ สัมพันธ์กับผู้นำชุมชนอย่างไรบ้าง
57. ทหารายละเอียด พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน 2497
58. ศึกษาว่าจุดมุ่งหมายของ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน 2497 ว่าคืออะไร มีผลต่อชาวบ้าน โดยเฉพาะชาวบ้านที่ชุมชนบ้านหลวงเหนืออย่างไร
59. หลัง 2490 ชาวบ้านมีรายจ่ายเป็นต้นทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงใด
60. พ่อค้าคนกลางเข้าสู่ชุมชนตั้งแต่เมื่อใด เข้ามามากขึ้นช่วงใด (เกี่ยวกับการพัฒนาเส้นทางในชุมชนหรือไม่อย่างไร) เกิดการแข่งขันระหว่างพ่อค้าดังกล่าวหรือไม่
62. สมัยที่กำนันทองดีบวชเป็นสามเณรที่วัดศรีมุงเมือง ได้เรียนรู้อะไรบ้าง – บวชพระที่วัดพระสิงห์ได้เรียนรู้อะไรบ้าง

- 63.กำนันทองดีมีบทบาทในด้านการเป็นผู้มีอิทธิพลบ้างหรือไม่ ชาวบ้านรักจริงหรือเปล่า เคยมีประวัติด้านลบหรือไม่
- 64.การก่อสร้างโครงการต่างๆในช่วงเงินผัน พ.ศ. 2518 –2519 มีผู้รับเหมาหรือไม่ ถ้าดูแลกันเองใครเป็นคนออกแบบ – ควบคุมงาน
- 65.บทบาทของกำนันทองดีในแง่ของการสัมพันธ์กับภายนอกเช่นการสัมพันธ์กับรัฐและทุน
- 66.พ่อของกำนันทองดีเป็นเจ้า เจ้าคนนี้นำมาสู่ชุมชนเพื่ออะไร
- 67.ในช่วง 2508 – 2510 เกิดภัยแล้งชาวบ้านต้องขุดบ่อน้ำบาดาลเพื่อหาน้ำมาใช้ในการเกษตร ชาวบ้านขุดเองหรือเกณฑ์แรงงาน (ถ้ามีการเกณฑ์-ระดับใด) มีชาวบ้านมาขอความช่วยเหลือบ้างหรือไม่ กำนันได้ช่วยเหลือบ้างหรือไม่ อย่างไร และได้ข่าวว่าเคยมีการลงชื่อเรียกร้องให้สำนักงานชลประทานเชียงใหม่ช่วยเหลือ กำนันมีส่วนอย่างไรในเรื่องดังกล่าว
- 68.หลักเกณฑ์การให้กู้เงินของกลุ่มออมทรัพย์ (อยู่ในกลุ่มแม่บ้าน) เน้นให้กู้คนที่มีความคิดดีหรือให้กู้กับคนที่มีปัญหาเดือดร้อนเป็นหลัก (คนจนกู้ไม่ได้) , สมาชิกมีกี่คน ขอรายชื่อ.
- 69.หารายละเอียด กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กองกำลังอาสา และทสปช(ไทยอาสาป้องกันชาติ) ตั้งเมื่อใด วัตถุประสงค์คือ เข้าสู่ชุมชนเมื่อใดชาวบ้านคิดอย่างไรต่อองค์กรดังกล่าว
- 70.อาชีพการค้าวัวเป็นอาชีพที่ขัดต่อหลักศีลธรรมชุมชนหรือไม่
- 71.หมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองคืออะไร มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างไร
- 72.กลุ่มฉางข้าวยุบเพราะเหตุใด ระหว่างการดำเนินการ 6 ปีใครได้ประโยชน์บ้าง ได้ผลอย่างไร
- 73.หาตัวเลขของการหย่าร้าง เพิ่มขึ้นหรือไม่
- 74.ปัญหาหลักของชาวบ้านในปัจจุบัน
- 75.บทบาทใหม่ของผู้นำใครได้ประโยชน์บ้าง EX ผู้รับเหมา สมาชิกอ.บ.ค

- 76.ทำไมชาวบ้านลวงเหนือผลิตข้าวเจ้าช้ากว่าที่อื่นๆมาก กล่าวคือเริ่มผลิตมากหลังปีพ.ศ. 2530 ในขณะที่ชาวนาอำเภอสันป่าตองเริ่มผลิตข้าวเจ้ามากตั้งแต่ช่วงหลังปีพ.ศ. 2510
- 77.ในปัจจุบันชาวนารายย่อยและระดับกลางมีร้อยละเท่าใด รายจ่ายที่สำคัญของคนเหล่านี้มีอะไรบ้าง
- 78.บทบาทของกลุ่มออมทรัพย์ เงื่อนไขของกลุ่มออมทรัพย์คือ - เป็นอุปสรรคต่อการกู้เงินของกลุ่มชาวนาจนหรือไม่ ทำไมไม่ขยายตัวเท่าที่ควร
- 79.กำนันประคิษฐ์ฝากงานให้ชาวบ้านทำในเมืองที่ใดบ้าง ทำไมบริษัทเหล่านั้นรับฝาก เกรงใจกำนันเพราะอะไร
- 80.ใครส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพริกชี้ฟ้า กำนันประคิษฐ์มีบทบาทในส่วนนี้หรือไม่ , ชาวบ้านขายพริกให้ใคร
- 81.หมวดบ้านเกณฑ์แรงงานไปทำอะไรบ้างในปัจจุบัน บ่อยครั้งเพียงใด น้อยหรือมากเมื่อเทียบกับในอดีต
- 82.กำนันประคิษฐ์ยังคงเป็นผู้นำขององค์กรใดบ้าง เช่นผู้นำขององค์กรหมวดบ้านเป็นแต่เพียงในนามหรือไม่
- 83.กำนันประคิษฐ์คิดว่างานผีเสื้อบ้านมีความสำคัญต่อชุมชนอย่างไรบ้าง , ความเป็นไทลื้อสำคัญอย่างไรบ้าง
- 84.งานผีเสื้อบ้านสำคัญในสายตาชาวบ้านปัจจุบันอย่างไรบ้าง ตอบสนองความเป็นชุมชน สำนักดั้งเดิม หรือตอบสนองความต้องการทางปัจเจก
- 85.ผู้อาวุโสมีบทบาทในคณะกรรมการวัดมากน้อยเพียงใด
- 86.คณะกรรมการวัดในรูปแบบใหม่ช่วยให้วัดปรับตัวได้ดีกว่าวัดอื่นๆอย่างไรบ้าง วัดในปัจจุบันคงอยู่ภายใต้กระแสวัตถุนิยมแนววัดอื่นๆหรือไม่ บทบาทในการสร้างสรรค์หายไปหรือไม่ หรือตอบ

สนองปัญหาคนในปัจจุบันได้อย่างไรบ้าง

- 87.กำนันประคิษฐ์มีบทบาทต่อกลุ่มแม่บ้านอย่างไรบ้าง ส่งเสริมอย่างไรบ้าง ให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด
- 88.บทบาทการทำหน้าที่ในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ของกำนันประคิษฐ์ – มีผลต่อฐานเสียงหรือไม่
- 89.ระบบการเมืองอุปถัมภ์เกิดขึ้นในชุมชนเมื่อใด ก่อนเจ้าราชวงศ์ (พ.ศ.2533 ?) มีหรือไม่ กำนันเป็นผู้รวบรวมเสียง ได้จริงหรือ ใครเป็นหัวคะแนนตัวจริง ความเป็นชุมชนใช้ต่อรองกับนักการเมือง ได้หรือไม่ กำนันมีบทบาทอย่างไรบ้างต่อการสร้างความเป็นปึกแผ่น และอยู่ในตำแหน่งใดของกระบวนการดังกล่าว
- 90.การสร้างเขื่อนอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวบ้านกลุ่มใดมีบทบาทสำคัญ – ชาวบ้านคิดว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- 91.ชาวบ้านพยายามสร้างกระแสอนุรักษ์ความเป็นลื้อในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมา – เป็นไปตามกระแสเท่านั้น หรือต้องการสร้างความเข้มแข็ง โดยแท้จริง หรือทั้ง 2 อย่าง
- 92.ชาวบ้านเลื่อมประชาธิปัตย์เพราะระบบอุปถัมภ์หรือเพราะต้องการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจโดยรวม
93. ถามพ่อ ควงแก้ว มโนวงศ์ ว่ากู๊ ธ.ก.ส เป็นจำนวนเท่าใด กู๊ได้อย่างไร มีเงื่อนไขอย่างไร
- 94.สถานภาพของกลุ่มเหมืองฝายในปัจจุบัน
- 95.ความขัดแย้งภายในชุมชนมีอะไรบ้าง เช่นปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร
96. สถานภาพของกลุ่มเอามือเอารันในปัจจุบัน
- 97.ชาวบ้านต้องการ เมาไฟฟ้า ตำบลเหมืองคอนกรีต – ถนนคอนกรีตหรือไม่

98.พระมีบทบาทอย่างไรในปัจจุบัน

99.กำนันประจักษ์มีบทบาทต่อการประท้วงร่างกฎหมายที่ต้องให้กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องสมัครรับเลือกให้เป็นสมาชิก อบต. - หรือรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ หรือไม่ (จากแต่เดิมเป็น โดยตำแหน่ง)

100.ในปัจจุบันมีกลไกใดบ้างที่คอยลดความขัดแย้ง , ความขัดแย้งทวีความรุนแรงขึ้นหรือไม่

101.ชาวบ้านแสดงความไม่พอใจต่อการทำงานของ อบต บ้างหรือไม่ อย่างไรบ้าง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นาย ณริสสร ธีรทีป

วัน เดือน ปีเกิด 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2515

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในสาขา ประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปีการศึกษา 2537